N. 1120.

CURRENDA VII.

A. D. 1863.

L. 644. 682. 700. 867—873.

II. Spis składek na cele pobożne.

I. Od Wiel. i Przewieleb. Duchowieństwa *Tarnowskiego* 70 złr. na Missyje w Afryce, Ameryce i w Jerozolimie. II. Z Dek. *Łąckiego* 8 złr. 2½ kr. na kościółek Ś. Wojciecha w Krakowie a mianowicie od JX. Kons. i Prob. Grzegorzyka w Podegrodziu 1 złr. 42½ kr. od JX. Prob. Szaflarskiego w Łącku 1 złr. a od reszty Dobrodziejów po 30—42 kr. w. a. od szkoły Podegrodzkiéj 1 złr. 50 kr. III. Z Dek. *Czchow.* 3 złr. 71 kr. na rzecz ś. Dziecińśtwa Jezu a to od Złockiego K. Plebana i od szkoły 1 złr. 21 kr. a od 7. Dobrodziejów po 30—42½ kr. IV. Z Dek. *Bocheń.* A) 4 złr. 59 kr. na Towarzystwo Ś. Bonifacego, mianowicie po 1 złr. od JJXX. w Chełmie i Rzezawie, a od reszty po 20—43 kr. B) 3 złr. na mieszkańców Szigeth pogorzelców, od Szanow. Duchowieństwa. C) 16 złr. 23 kr. na kościółek Ś. Wojciecha, jako to: od JX. Stokłosińskiego w Mikluszowicach i od JX. Mroczkiewicza w Chełmie Dziekanów po 1 złr. od reszty W. Duchow. po 20—94 kr. a od parafian Nowo Wiśnickich 9 złr. 94 kr. D) 6 złr. 20 kr. na rzecz ś. Dziecińśtwa Jezu, a tak: od JXX. Proboszczów w Bochni i Chełmie po 1 złr. od JX. Plebana w Rzezawie 2 złr. od Innych po 20 do 50 kr. E) 3 złr. 80 kr. na kościół i szkołę w Pitest, w szczególności od JX. Dziekana Mroczkiewicza 1 złr. od Innych po 20 do 50 kr. F) 3 złr. 50 kr. na klasztor PP. Bazylianek w Jaworzu i na kaplicę, jak pod E. G) 3 złr. 40 kr. na zgorzałą Lipnicę w Rzeszowskiém, jak pod E.

Te dla ś. wiary złożone ofiary, i dla poratowania biednych przysłane wsparcia jako i modły niemi obdzielonych niech sprowadzą spełnienie obietnicy samego Zbawiciela naszego w tych słowach: Dawajcie a będzie wam dano na wszystkich tych Dawców miłością Boga i bliźniego pałających.

Dan, w Tarnowie 12. mar. 1863.

N. 924.

Resultatum collectionum usque ad expirium A. 1862.

Quanta fuerit Dioeceseos largitas erga varia Instituta pia et pro variis infelicibus, Ven. Clerus e sequenti recapitulatione persuasum habebit.

I. Collectiones importarunt pro *Missionibus* a) S. Bonifacii 80 fl. b) In Oriente ddo immac. Concept. 190 fl. c) In Africa et America per 270 fl. d) In China, India, pro Infantia Jesu 290 fl. e) In Jerusalem 350 fl.

II. Collectiones pro *infelicibus* a) pro Tylicz 26 fl. 40 x. b) pro Mielec 67 fl. c) pro Tarnobrzeg (Dzików) 58 fl. 70 x. d) pro Calvaria Pacławska 145 fl. 16 x. e)

pro Rawa 167 fl. 6½ x. f) pro Schæssburg 5 fl. g) pro Mettersdorf 10 fl. 45 x. h) pro Borgo 10 fl. 64 x. i) pro Kłoczów 5 fl. k) Residuum pro Maniów, Szczucin &c. 8 fl. l) ddo pro Ryglice et Podkamień per 1 fl. m) pro inundatis extraneis 3 fl.

Summae praecitatae ad exordium a. c. ad loca destinata transmissae extitere, super quibus jam appulere apochae, gratiorumq. actiones... et ab Institutis piis novae supplicationes pro novis donis.

Commemoramus, quotam pro Vistulanis longe majorem collectam, et ad Inc. C. R. Offum Circul. praevie promotam fuisse; insuper, post exordium a. c. plures quotulas e variis Decanatibus suppletorie pro iisdem ad Nos expeditas asservari pro ulteriori tempore.

Penes hanc occasionem collaudamus præprimis Dec. P. T. *Bochn.* et *Brest.* idcirco, quod pro omnibus aliquid conferunt, sed reliquos plures, quod licet pro omnibus non colligant, tamen summas notabiles pro quibusdam suppeditant e. g. Bialensem, Oświęcim. Zywiec. Dobczyc. Wielic. Tarnov.

Pro his P. T. Datoribus non solummodo ipsa dona, sed preces quoque suffultorum, effectus saluberrimi pulsant in cœlis pro largissima benedictione divina, cujus ut singuli participes fierent, singuli etiam potentiorum hunc in finem porro conferant oportet.

Tarnoviæ 18. Mart. 1863.

L. 936.

Spis rzeczy przybyłych do Inwentarza kościoła, szkoły i plebanii i t. d. w Dekanacie Makowskim od r. 1860 do 1862 włącznie.

1. Jordanów. X. Proboszcz Jan Nowak sprawił własnym kosztem ornat fioletowy wartości 16 złr. w. a. Do szkoły dał piękny obraz ukrzyżowanego Zbawiciela, Portret X. Scholastyka Giełdanowskiego i P. Machera Radcy szkolnego; oraz książkę pochwały pięknie oprawną. Pokrył własnym kosztem nową plebanię, na co wyłożył 259 złr. 80 kr. w. a. Na poprawę domu szkolnego dał siedm kóp gontów i dwie paczki gontowych gwoździ. Nareszcie wydał za różne drobne naprawy kościoła i plebanii 24 złr. w. a. W. Pani Ludwika Wężykowa kolatorka darowała kościołowi patenę na wiatyk wraz z wasculum na olej ś. wartości 15 złr. w. a.

2. Łętownia. Kosztem JX. Jakóba Wolnego Plebana, odmalowano 1861 r. plebanię, na co przeszło 50 złr. w. a. wyłożył.

3. Maków. Z legatu Franciszki Sala, przybyła kapa czarna i trzy stuły z srébrnemi kwiatami, wartości 84 złr. w. a. Z legatu Maryi Czeremuga sprawiono kapę, ornat i trzy stuły fioletowe, z srebrnemi kwiatami, wartości 100 złr. w. a. Kapa biała wartości 50 złr. w. a., za którą należytości nieoddano JX. Proboszczowi. Kompania pielgrzymów do Częstochowy ofiarowała piękny Obraz M. P., który umieszczono w kaplicy kościoła, wartości 100 złr. Parafianie ze składek wystawili ołtarz w kaplicy. Prócz tego sztandar biały sprawił cech kuśnierski, żółty hamernicy, czerwony i zielony parafianie.

4. *Osielec.* W r. 1862 przybył ornat z białego manszestru, z kolumną haftowaną w kwiaty, wartości 40 złr. w. a. sprawiony wspólnym kosztem Plebana JX. Jaworskiego i parafian. Prócz tego, złożyli parafianie przeszło 300 złr. na wystawienie bocznego ołtarza.

5. *Raba wyżnia.* X. Pleban J. Dzikiewicz wraz z parafianami sprawił grób Chrystusa Pana, wartości 24 złr. w. a. Kapę białą w kwiaty wartości 75 złr. sprawili parafianie. Kapę czarną wartości 45 złr. X. Pleban wspólnie z parafianami. Antypedium wartości 24 złr. sprawił X. Pleban własnym kosztem. Dwie chorągwie sprawili parafianie w wartości 24 złr. Mszał za 30 złr. parafianie wspólnie z X. Plebanem.

6. *Spytkowice* ad *Jordanów.* Ornat biały manszestrowy z kolumną w kwiaty haftowaną, wartości 40 złr. ze składek parafian. Kielich wartości 26 złr. także ze składek. Waltornia w wartości 15 złr. ze składek. Katarzyna i Anna Rzeszódko wraz z Agnieszką Jagodziną sprawiły Statuę wyzłoconą M. P. wartości 60 złr. Jan Rzeszódko sprawił baldachim wartości 80 złr. w. a. Nakoniec Pleban JX. Kałuski wystawił własnym kosztem trzy stajenki na trzodę chlewną, naco wyłożył 60 złr. w. a.

7. *Sucha.* Księżna Marya Jabłonowska ofiarowała 1861 r. kościołowi ornat czarny aksamitny, z kolumną haftowaną niebieskiego koloru. Kompania pielgrzymów do Częstochowy kupiła sztandar niebieski i żółty, wartości 70 złr. oraz lampę i turibularz wartości 40 złr. Pleban JX. Ciesielski dał odzłocić Chrzcielnicę kosztem 33 złr. Sprawił własnym kosztem pacyfikał z nowego srebra wartości 12 złr. i patenę na wiatyk wraz z vasculum na olej ś. wartości 12 złr. w. a.

8. *Krzeszów* filia ad Sucha. Z legatu 39 złr. 63½ kr. w. w. Reginy Wojdzik, sprawiono ornat czerwony z materyi jedwabnéj wartości 52 złr. w. a. Brakującą kwotę dodano z dzierżawy zagrody Hebdziakowska zwanéj. W r. 1860 sprawiono ławki nowe dębowe i pobito wieżę, do czego P. Kolator dał potrzebny materyjał, parafianie zaś zaspokoili majstrów. Sprawiono także dwa nowe kanony wartości 7 złr. 28 kr. z kasy kościelnéj.

9. *Zawoja.* JW. Hrabina Saintgenois ofiarowała kościołowi ornat biały z kolumną haftowaną wartości 50 złr. X. Proboszcz Warzecha kazał wymalować wewnątrz plebanię kosztem przeszło 50 złr. w, a.

„Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa i miłość Boża i społeczność Ducha św. niech będzie z Wami wszystkiemi", którzyście z łaski P. Zbawiciela i z miłości ku Bogu Ojcu i w wspólności do ozdoby téj i wzbogaceniu świątyń i t. d. się przyczynili. Tarnów 18. Marca 1863.

N. 409.

Exemplar defensionis jurium plebanalium et collaudatio ex parte Exc. C. R. Financ. Procuraturæ.

Quidam Parochus ætate jam provectus gaudebat parcella silvæ, in cujus possessione antecessores sub immemorabili tempore fuisse testantur Inventaria ex A. 1790 per resp.

Hæredem et Ecclesiæ Patronum subscriptum, item de A. 1851 ac parochiani. Verum A. 1862 incesserat Dominium loci cupido parcellam illam occupandi... Mittuntur currus aulici pro lignis in ea scindendis... Parochus illico capta de tanto ausu notitia... in loco loci protestatur et quum vi nequiret repellere vim, etiam ex sua parte ligna caedi et devehi curat, ne sesse videlicet e possessione deturbari sineret, ac præterea die eadem petitum ad consequendum *Provisorium* prælaudato C. R. Subsellio imporrigit... In sequelam hujus Consiliarius ad locum loci deputatur, nec non ex parte Nostra Commissarius. Paulo post recepimus a Fisco Regio Responsum Nobis gratissimum et pro illo juris beneficii sui Defensore strenuo ac dextero eximia laude refertum, cujus majorem tenoris partem pro instructione excitationeve Confratrum, nec non pro agnitione tanti zeli publica refocillationeque animi ARi. parcellæ Possessoris sæpius tribulati chartæ mandandum decrevimus, Ipsi vero præterea *Decretum collaudationis* &c. exarandum curavimus.

Extractus ex illa Intimatione ita sonat:

„Nach Anzeige des Finanz-Rathes... ist alle Hofnung vorhanden, daß diese Verhandlung zu Gunsten der Pfarre werde entschieden werden, zumahl der letzte ruhige Besitz der Pfarre durch zahlreiche Zeugen bestättigt wurde, daher gerade diese Verhandlung zum Beispiele dienen dürfte, daß ungerechte Angriffe in das Kirchengut ungeahndet nicht hingenommen werden.

Bei diesem Anlaße kann man nicht umhin, das umsichtige Benehmen des Pfarrers.... hervorzuheben.

Denn derselbe hat zuförderst noch am Tage der erfolgten Störung die Anzeige an die Finanz-Prokuratur und zwar in solcher Art abgefaßt, daß unaufgehalten die Klage bei Gericht überreicht werden konnte.

Zudem ließ sich derselbe trotz der Uebermacht der Grundherrschaft aus dem Besitze nicht verdrängen, und da seine Kräfte zu schwach waren, Gewalt mit Gewalt zu vertreiben, so hat er zum wenigsten sich selbst im Besitze erhalten, und diesen bis zum letzten Augenblicke gehandhabt, als ihm die gerichtliche Weisung zukam, den Ausgang des Streites abzuwarten.

In Anbetracht des Umstandes; daß dieser Pfarrer so hoch im Jahren vorgerückt ist, kann man ferner nicht umhin zu bemerken, daß der Finanz-Prokuratur noch wenige Fälle vorgekommen sind, wo Benefiziaten beträchtlich jünger an Jahren und reichlicher dotirt die Ueberwachung der anvertrauten Gerechtsame sich mit solcher Energie und Umsicht angelegen sein ließen und es dürfte demnach von erwünschten Folgen sein, dem Pfarrer... die verdiente Anerkennung des hochwürdigen Consistoriums zukommen zu lassen.

Man behält sich schlüßlich bevor, das hochwürdige Consistorium von der seinerzeitigen Entscheidung in die Kenntniß zu setzen. Krakau am 27. Jänner 1863.

Nr. 1119 et 1077.
Conspectus fundationum &c. restantes adurgentur, insuper Copiæ Conspectuum jam approbatorum adornentur, Consignationes proventuum Esiæ et beneficii nunc separatæ cum fundationum Conspectu conferantur &c. &c.

A 3. jam decenniis Tabellae fundationum a P. T. Referente trutinantur, emendantur, et pro complendo aut describendo resignantur. Verum quoniam plures ecclesiarum Rectores ipsis elaborandis impares se exhibeant; quoniam plures ob intergressas in Capitalibus aut realitatibus fundationalibus vicissitudines ad varias Instantias propter tollendas quibus obteguntur, nebulas... correspondentiae abhinc fovendae sint, Tabellaeque denuo reassumendae, transformandae veniant: idcirco vix tertia Conspectuum pars ex integro ad finem deducta, approbationisque formula firmata extitit... Conspectus cujuslibet nefors Ecclesiæ jam semel aut bis collationi cum documentis subjecti supponuntur, ast plurimi remissi a respectivis Curatis ad Acta pro dolor! repositi sunt.

Sic oblivioni traditi cernuntur Conspectus e Decanatu Dobczyc. Tymbarcen. Wojnicensi; e Bialensi revisi, ast non approbati, in Circulo Tarnoviensi pauci elaborati...

Quoniam recte his temporibus peculium Ecclesiae a reditibus beneficii, ut in Currenda VII. a. 1861 sub Nr. 776 publicaveramus, ab Inc. C. R. Officio Rationum separatur, prælaudatum Subsellium ad dijudicandum, quid proventuum pertineat ad Ecclesiam, quid ad beneficium, desiderat a Consistorio hujate Conspectus fundationum abhinc rectificatos approbatosque... quotiescunque aliqua in reditibus beneficiorum eveniat mutatio.

Hæc inter alios præponderans censeatur ratio, ut cuncti Curati in restantia hærentes cum Tabellis fundationum, eas in forulis Cancellariae exquirant, juxta indigitationes Consistoriales aut ipsi aut per alios perficiant, nec non intra aliquot mensium spatium horsum expediant in uno interim exemplari, eoque *maculari* sive in *conceptu* nedum exasse munde conscripto.

Recte postquam Provocatio antecedens in Officina Typographiae hujatis composita erat, ad manus resp. Redactoris pertigit Altum Exc. Locumtenentialis Commissionis Cracoviensis Rescriptum de 22. Mart. a. c. N. 5471 tenoris, quatenus pro C. R. Officio Rationum ob alleviandum in adornandis proventuum Consignationibus (Erträgniß=Ausweise) negotium *Copiae Conspectuum fundationum a Consistorio jam approbatorum vidimatae* procurentur.

In hujus Requisitionis sequelam ordinamus per praesentes quoque, ut Copiae Conspectuum a Nobis jam approbatorum *nitide* a resp. Curatis sine mendis ante *festum SS. Trinitatis* adornari et a resp. Officio Decanali *vidimari* curent, a quo posteriori præstolabimur immissionem collectorum circa *festum Corporis Christi*, sub adæquata relatione.

Quodsi a tempore approbationis Conspectuum memoratorum quaedam mutatio in præventibus beneficii aut Ecclesiæ contigerit, hæc Conspectui tum parochiali tum Decanali inseratur Nobisque desuper referatur, ut Conspectui quoque Consistoriali induci queat.

Denique hoc etiam commendamus, ut Venerabiles Parochi, qui Consignationes proventuum Ecclesiæ et beneficii (Erträgniß-Ausweise der Pfarrkirche, der Pfarre) separatos acceperant, eas cum suis fundationum Conspectibus conferant pro dignoscendo, utrum proventus Ecclesiæ et beneficii rite separati fuerint; num videlicet census a syngraphis pro argenteriis, e $\frac{1}{3}$ parte Massae post Presbyteros ab intestato mortuos; a fundationibus pro lumine, vino et apparamentis; vaccis pro lumine seu ecclesiaticis..... ad *proventus ecclesiae*, et e contra reditus a fundationibus Missalibus, anniversaliabus, commendationalibus, messalibus, decimalibus, indemnisatis vel non indemnisatis, ad *proventus beneficii*, numerati adscriptique sint. Si errores his in cathegoriis detexerint, eos ad Nos sub reaclusione Consignationum redituum deferant. Tarnoviae 7. April 1863.

L. 1153.

Zeszyt XXXII. Sprawozdania Wiedeńskiéj Dyrekcyi Fundacyi Leopoldyńskiéj.

Otrzymaliśmy 158 egzemplarzy tegoż Sprawozdania na rok 1861, które rozdzieliwszy na Dekanaty po 5 lub 6 wyprawiamy je do ciekawego przejrzenia i złożenia po 1 egzemplarzu w księgozbiorze Dekanalnym i w niektórych parafialnych.

Z niego wyczytać można stan majątkowy z r. 1860 1) kapitałów w kwocie 23190 złr. a 1000 złr. w oblig. pryw. 2) dochodów zaś z r. 1861 w sumie 55301 złr. i 86 kr. 1 duk. i 5 talarów, a wydatków 37778 złr. 26 kr. po których zestawieniu okazuje się z końcem r. 1861 nadwyżka 17523 złr. 60 kr. 1 duk. i 5 talarów prócz powyższych kapitałów. Między dochodami na r. 1861 Tarnowska Dyecezya odznacza się datkiem 250 złr. 1 kr. w. a. za które najpowinniejszy składają się dzięki, modły za pobożnych Dawców ofiarują się, oraz poleca się Szan. Dyrekcyja dalszéj opiece.

Znajdzie Szan. Duchowieństwo w tymże samym Zeszycie działalność Missyi w Stanach Ameryki zjednoczonych, liczbę Biskupstw i Arcybiskupstw; kościołów i stacyi, kapłanów, Zakonów obojga płci, szkół wyższych i niższych, na koniec i dusz... a podziwiać będzie dzieła Opatrzności.. któréj za nie serdeczną podziękę składać nieomieszka.

Tarnów 1. Kwietnia 1863.

L. 3666. z r. 1862.

Wykład obrzędów Mszy ś. szczególniéj dla kapłanów.

A. Prorocka działalność; droga oczyszczenia.

Dokończenie téj I. Części Mszy ś.

Ewanielia, Kazanie, Credo.

Ewanielia św. (*Ευ* dobre *αγγελιον* zwiastowanie) wesoła nowina zbawienia *ludzi* odczytuje lub odśpiewuje się na pół obrócono do ludu, dla tego księga ewanielii lub mszału ma być na ołtarzu na poprzek położona. W uroczystéj celebrze (z asystą) okadza się ta księga na znak, że tu jest żródło wonności słowa Bożego, które ma się rozlać na umysły nasze; a wśród *jarzących świéc* trzyma ją Subdyakon Dyakonowi, ponieważ jest świa-

tłością świata. Dyakon prosi o błogosławieństwo kapłana celebrującego, bo „nikt niepowinien kazać, gdy nie jest posłanym“ od władzy duchownéj. *)

Życząc wiernym łaski Bożéj, aby święte jego słowo, które teraz ma być głoszone, głęboko utkwiło w ich sercach jako dobre nasienie, rodzące owoc życia wiecznego, Dyakon przed rozpoczęciem Ewanielii śpiewa: „Dominus vobiscum“; a potem rozpoczyna Ewanielią słowy: „Initium albo Sequentia“ t. j. „początek, lub dalszy ciąg“ któregobądź z 4. Ewanielistów, bo wszyscy jednego głoszą Chrystusa; kładzie się zaś znak krzyża na miejsce rozpoczynającéj się Ewanielii, bo ona jest głosicielką krzyża, który przez nią tryumf odniósł. Kładziemy wtedy znak krzyża na *czole*, aby okazać, że wierzymy w prawdy, w niéj zawarte, że one są naszą chwałą, ani się ich wyznania wstydzić ni lękać nie będziemy, jak otwarcie czoło światu stawiamy; kładziemy go na *ustach*, bo te prawdy jesteśmy gotowi wyznawać głośno przed całym światem; kładziemy krzyż na *piersiach* niby na *sercu*, bo tu są prawdy Boskie wyryte; miłujemy takowe jako naszych myśli, uczuć i czynów skazówkę. Wszyscy wierni słuchają ewanielii stojąc dla okazania gotowości posłuszeństwa dla niéj, a u nas dawniéj szlachta polska, na Ewanielią wydobywała miecz jako gotowa do odważnego walczenia i przelania swéj krwi *w obronie religii*; a historya, jaśniejąca nieśmiertelnemi ich czynami, składa świadectwo, że to nie był obrząd u nich próżnym.

Na końcu kapłan Ewanielią *całuje* na znak miłości i uszanowania dla słowa Bożego a w uroczystéj celebrze odbiéra i sam nakadzenie od Dyakona, ponieważ i sługa Boga głoszący Jego naukę, godzien jest czci według rytuału nakadzony bywa także Dyakon od Subdyakona, nawet lud; ministrant zaś lub chór, odpowiada: „Laus Tibi Christe“ „chwała Tobie Chryste!“ na winną podziękę.

Gdy Papież mszą uroczystą odprawia, **epistoła** i **ewanielia** śpiéwają się po *grecku* i po *łacinie* na przypomnienie starożytnéj jedności wschodu z zachodem a *ewanielią* śpiéwa kardynał.

Według porządku rzymskiego zaraz po Ewanielii mówi się **kazanie** a po niém dopiero **Credo** jako uroczyste oświadczenie, że wyznajemy wszystkie te prawdy, których wykład słyszeliśmy i że wiernie do nich stósować się będziemy. U nas albo **Nauka katechizmowa** albo **homilia** **) albo **kazanie** po **Credo** się mówi, gdyż skład wiary uważamy jako wypływ Ewanielii, dla jednystajności trzymać się trzeba przepisów dyecezalnych.

Jak wierni mają słuchać ewanielii, przytoczymy tu słowa Ś. Augustyna. *Słuchajmy*, mówi on, *ewanielii tak*, *jakbyśmy samego Boga do nas mówiącego słuchali. Strzeżmy się nazywać owych szczęśliwymi*, *którzy go widzieć mogli; bo wielu z tych*, *co go widzieli*, *śmierć mu zadali; a między nami wielu którzy go niewidzieli*, *a weń uwierzyli; drogie to słowa*, *które z ust jego wypłynęły*, *dla nas są spisane*, *dla nas zacho-*

*) Rzym. X, 15.

) Według **Przepisu nabożeństwa z r. 1824.

wane, dla nas się ogłaszają, równie jak dla tych wszystkich będą, którzy po nas żyć będą. Pan wprawdzie na wysokości miészka, lecz jako prawda, jest obecnym na ziemi. Słuchajmy Pana. (Tract. in Joan.)... „*Ani jedno słowo*, mówi Orygenes, *niech nam nieupadnie, jeżeli bowiem, gdy przyjmujemy eucharystą, strzeżemy się, abyśmy najmniejszéj odrobiny nie uronili, nie będziesz występkiem, o słowo jego niedbać równie jak o jego ciało?* (Hom. 13 in Exod.)

Katechumenom, aż do końca Kazania wolno się było znajdować w kościele, po kazaniu zaraz ich oddalono. Z tego to powodu część mszy, o któréj dotąd mówiliśmy, *mszą katechumenów* (missa catechumenorum) była nazywaną.

Skład wiary, który się przy mszy św. odmawia, zowié się *Niceno Konstantynopolitańskim*, ponieważ jako objaśnienie składu apostolskiego (który dawniéj i podczas nabożeństwa się odmawiał) ułożony został r. 325 w Nicei, stolicy Bitynii, przeciw kacerstwu Ariusza zaprzeczającego Bóstwo Chrystusa, a gdy błędy Macedonianów odnoszące się do nauki o Ducha św. szerzyły się, Tymoteusz, Biskup Carogrodzki dodał potrzebne objaśnienia nauki o Duchu św. i kazał śpiéwać podczas nabożeństwa całe to wyznanie wiary na odparcie herezyi r. 510 co od Papiéżów potwierdzone i powagą powszechnego kościoła uświęcone zostało, z późniejszą odmianą, że w śpiéwanéj mszy św. celebrans ów skład *śpiéwając* tylko zaczyna a resztę odmawia. W niém na uczczenie wcielenia Syna Bożego jako fundamentu odkupienia ludzkiego przyklęka się na słowa: „wcielił się z Ducha św. z Maryi Panny i stał się człowiekiem“ a w samą rocznicę tegoż wcielenia t. j. poczęcia Chrystusa Pana czyli Zwiastowania N. M. P. oraz i narodzenia Chrystusa Pana uklęka się w uroczystéj mszy św. na najniższym stopniu ółtarza. **Skład wiary** odmawia się w każdą niedzielę, podczas Oktaw, w uroczystości Zbawiciela i N. M. P. w święta Aniołów i Patronów krajowych, w święta Apostołów, którzy wiarę opowiadali, tudzież Doktorów, którzy ją bronili. C. II. n.

N. 1088. 1051.

Piis ad aram suffragiis commendatur:

Anima Rligiosis. Ursulæ Mechtildis de Czajkowska Abbatissae Ven. Conventus St. Monialium Ordinis S. Benedicti in Staniątki, natae 1786 et professae 1832, ante 20 annos Praeposita electae, mane hor. 9. 27. Mart. a. c. in Domino mortuae: insuper Relig. Marciannae Mechtild. Cabalska Conventus ejusdem Sanctimonialis, magistrae scholae ejatis puellarum, Ao 1832. natae et Ao 1859 professae, quae Abbatissam suam 12. ej. m. praecesserat. Tarnoviae 10. April. 1863.

☞ Currenda præsens quantocyus ad VV. Condecanales expediatur.

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 14. April. 1863.
JOANNES FIGWER, Cancellarius prov.

Tarnoviae & Jasło. Typis Anastasii Rusinowski, 1863.